

Bilaga 1

(Översättning)

**Recommendation (No. 123) concerning
the Employment of Women with Family
Responsibilities**

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Forty-ninth Session on 2 June 1965, and

Noting the fact that in many countries women are working outside their homes in increasing numbers as an integral and essential part of the labour force, and

Noting further that many such women have special problems arising out of the need to reconcile their dual family and work responsibilities, and

Noting that many of these problems, though they have particular relevance to the opportunities for employment of women workers with family responsibilities, also confront other workers and can be substantially alleviated by measures affecting all workers, such as the progressive reduction of daily and weekly hours of work, and

Noting further that many of the special problems faced by women with family responsibilities are not problems peculiar to women workers but are problems of the family and of society as a whole, and

Recognising that continuous social adaptation is required to meet these problems in a manner consistent with the best interests of all concerned, and

Aware of the need for governments and for all public and private

**Rekommendation (nr 123) angående
sysselsättning av kvinnor med
familjeplikter**

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

vilken av styrelsen för Internationella arbetsbyrå samman kallats till Genève och där samlats den 2 juni 1965 till sitt fyrtionionde sammanträde,

som beaktar att kvinnorna i många länder i allt större utsträckning arbeta utanför hemmet såsom en integrerad och betydelsefull del av arbetsmarknaden,

som vidare beaktar att många av dessa kvinnor ställas inför speciella problem på grund av nödvändigheten att förena sina plikter mot familjen med sina arbetsplikter,

som beaktar att många av dessa problem, även om de äro av särskild betydelse med avseende på sysselsättningsmöjligheterna för kvinnor med familjeplikter, också uppkomma för andra arbetstagare och kunna avsevärt underlättas genom åtgärder som beröra alla arbetstagare, såsom en successiv förkortning av arbetstiden per dag eller per vecka,

som vidare beaktar att många av de särskilda problem som kvinnor med familjeplikter ställas inför icke äro säregna för arbetande kvinnor utan beröra familjen och samhället i dess helhet,

som inser att en fortlöpande social anpassning erfordras för att lösa dessa problem på ett för alla berörda parter tillfredsställande sätt,

som är medveten om att såväl regeringarna som alla berörda offent-

organisations concerned to give consideration to these problems in a broad social, economic and legal context, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the employment of women with family responsibilities, which is the fifth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation,

adopts this twenty-second day of June of the year one thousand nine hundred and sixty-five the following Recommendation, which may be cited as the Employment (Women with Family Responsibilities) Recommendation, 1965.

The Conference recommends that each Member should apply the following provisions as fully and as rapidly as national conditions allow :

I. General Principle

1. The competent authorities should, in co-operation with the public and private organisations concerned, in particular employers' and workers' organisations, and in accordance with national and local needs and possibilities—

(a) pursue an appropriate policy with a view to enabling women with family responsibilities who work outside their homes to exercise their right to do so without being subject to discrimination and in accordance with the principles laid down in the Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958, as well as in other standards relating to women adopted by the International Labour Conference, and

(b) encourage, facilitate or them-

liga och privata organisationer måste ägna uppmärksamhet åt dessa problem i ett vidsträckt socialt, ekonomiskt och juridiskt sammanhang,

som beslutat antaga vissa förslag angående sysselsättning av kvinnor med familjeplikter, vilken fråga utgör den femte punkten på sammanträdets dagordning,

samt beslutat att dessa förslag skola taga form av en internationell rekommendation,

antager denna den tjuogoandra dagen i juni månad år nittonhundrasextiofem följande rekommendation, som må benämnas rekommendation angående sysselsättning av kvinnor med familjeplikter, 1965.

Konferensen rekommenderar varje medlemsstat att tillämpa följande bestämmelser så fullständigt och så snabbt som de nationella förhållandena medge.

I. Allmän princip

1. Vederbörande myndigheter böra i samverkan med berörda offentliga och enskilda organisationer, särskilt arbetsgivarnas och arbetstägarnas sammanslutningar, och i enlighet med föreliggande behov och möjligheter på såväl det nationella som det lokala planet

a) föra en lämplig politik i syfte att göra det möjligt för kvinnor med familjeplikter, vilka arbeta utanför hemmet, att göra detta utan att bli föremål för diskriminerande åtgärder och i enlighet med de principer som kommit till uttryck i konventionen angående diskriminering (anställning och yrkesutövning), 1958, ävensom i andra av Internationella arbetskonferensen antagna normer avseende kvinnor;

b) uppmuntra, underlätta och

selves undertake the development of services to enable women to fulfil their various responsibilities at home and at work harmoniously.

II. Public Information and Education

2. The competent authorities should, in co-operation with the public and private organisations concerned, in particular employers' and workers' organisations, take appropriate steps—

(a) to encourage such consideration of the problems of women workers with family responsibilities as may be necessary to help these workers to become effectively integrated in the labour force on the basis of equal rights;

(b) to undertake or promote such research as may be necessary and feasible into the various aspects of the employment of women workers with family responsibilities with a view to presenting objective information on which sound policies and measures may be based; and

(c) to engender broader public understanding of the problems of these workers with a view to developing community policies and a climate of opinion conducive to helping them to meet their family and employment responsibilities.

III. Child-Care Services and Facilities

3. With a view to determining the scope and character of the child-care services and facilities needed to assist women workers to meet their employment and family responsibilities, the competent authorities should, in co-operation with the public and private organisations concerned, in particular employers'

själva vidtaga åtgärder för att möjliggöra för kvinnor att under harmoniska förhållanden fullgöra sina uppgifter såväl i hemmet som i arbetet.

II. Informations- och upplysningsverksamhet bland allmänheten

2. Vederbörande myndigheter bör i samverkan med berörda offentliga och enskilda organisationer, särskilt arbetsgivarnas och arbetstagarernas sammanslutningar, vidtaga lämpliga åtgärder

a) för att uppmuntra sådana överväganden rörande de problem som beröra kvinnliga arbetstagare med familjeplikter som må befinnas erforderliga för att hjälpa dessa arbetstagare att bli effektivt införlivade med arbetskraften på grundval av lika rättigheter;

b) för att bedriva eller främja sådan forskning som kan vara erforderlig och lämplig rörande de olika aspekterna på sysselsättningen av kvinnor med familjeplikter i syfte att lägga fram objektiva uppgifter, på vilka en sund politik och sunda åtgärder kunna grundas;

c) för att hos allmänheten skapa en vidare förståelse för dessa arbetstagarers problem i syfte att få till stånd en samhällspolitik och ett opinionsklimat som kunna bidra till att hjälpa dem att fullgöra sina uppgifter i familjen och på arbetsplatsen.

III. Tjänster och anordningar för barntillsyn

3. I syfte att fastställa omfattningen och arten av de tjänster och anordningar för barntillsyn som erfordras för att hjälpa kvinnliga arbetstagare att fullgöra sina plikter gentemot familjen och i arbetet, bör vederbörande myndigheter i samverkan med berörda offentliga och enskilda organisationer, särskilt ar-

and workers' organisations, and within the scope of their resources for collecting information, take such measures as may be necessary and appropriate—

(a) to collect and publish adequate statistics on the number of mothers engaged in or seeking employment and on the number and age of their children; and

(b) to ascertain, through systematic surveys conducted more particularly in local communities, the needs and preferences for child-care arrangements organised outside the family.

4. The competent authorities should, in co-operation with the public and private organisations concerned, take appropriate steps to ensure that child-care services and facilities meet the needs and preferences so revealed; to this end they should, taking account of national and local circumstances and possibilities, in particular—

(a) encourage and facilitate the establishment, particularly in local communities, of plans for the systematic development of child-care services and facilities; and

(b) themselves organise as well as encourage and facilitate the provision of adequate and appropriate child-care services and facilities, at reasonable charge or free in case of need, developed along flexible lines and meeting the needs of children of different ages and of their working parents.

5. With a view to safeguarding the health and welfare of the child—

(a) child-care services and facilities of all types should comply with standards laid down and supervised by the competent authorities;

(b) such standards should prescribe in particular the equipment

betsgivarnas och arbetstagarnas sammanslutningar, och inom ramen för sina resurser i fråga om insamlandet av uppgifter, vidtaga sådana åtgärder som må befinnas erforderliga och lämpliga för att

a) insamla och publicera tillförlitliga statistiska uppgifter rörande antalet arbetande eller arbetssökande mödrar samt deras barns antal och ålder;

b) genom systematiska, särskilt på lokal nivå bedrivna undersökningar fastställa vilka behov och önskemål som förefinnas när det gäller anordningar för barntillsyn utanför familjen.

4. Vederbörande myndigheter böra i samverkan med berörda offentliga och enskilda organisationer vidtaga erforderliga åtgärder för att tillse att tjänster och anordningar för barntillsyn motsvara sålunda uttryckta behov och önskemål; i detta syfte böra de, med beaktande av nationella och lokala förhållanden och möjligheter, särskilt

a) uppmuntra och underlätta fastställande, framför allt på lokal nivå, av planer för en systematisk utveckling av tjänster och anordningar för barntillsyn; och

b) själva organisera samt stimulera och underlätta tillhandahållandet av tillräckliga och lämpliga tjänster och anordningar för barntillsyn, antingen till rimliga avgifter eller vid behov kostnadsfritt, enligt smidiga regler och i en omfattning, som tillgodoser behovet hos barn i olika åldrar samt hos deras yrkesarbetande föräldrar.

5. I syfte att skydda barnets hälsa och välfärd

a) böra tjänster och anordningar för barntillsyn, av vad slag de vara må, uppfylla av vederbörande myndigheter fastställda och övervakade normer;

b) böra sådana normer särskilt reglera de krav i fråga om utrust-

and hygienic requirements of the services and facilities provided and the number and qualifications of the staff; and

(c) the competent authorities should provide or help to ensure the provision of adequate training at various levels for the personnel needed to staff child-care services and facilities.

6. The competent authorities should, with the co-operation and participation of the public and private organisations concerned, in particular employers' and workers' organisations, help to ensure public understanding and support for efforts made to meet the special needs of working parents in respect of child-care services and facilities.

IV. Entry and Re-entry into Employment

7. The competent authorities should take all measures in accordance with the Employment Policy Convention, 1964, and the Employment Policy Recommendation, 1964, to enable women with family responsibilities to become or to remain integrated in the labour force as well as to re-enter the labour force.

8. With a view to enabling women with family responsibilities to become integrated in the labour force on a footing of equality, and with a view to facilitating their entry into employment or their re-entry after a comparatively long period of absence, the competent authorities should, in co-operation with the public and private organisations concerned, in particular employers' and workers' organisations, take all measures that may be necessary in the national circumstances—

ning och hygien, som böra ställas på sådana tjänster och anordningar, ävensom i fråga om personalens storlek och kvalifikationer;

c) böra vederbörande myndigheter antingen själva tillhandahålla eller vara behjälpliga med att trygga tillhandahållandet av tillfredsställande utbildning på olika stadier för den personal som erfordras för att sköta tjänster och anordningar för barntillsyn.

6. Vederbörande myndigheter böra i samverkan med samt under deltagande av berörda offentliga och enskilda organisationer, särskilt arbetsgivarnas och arbetstagarnas sammanslutningar, bidra till att hos allmänheten skapa förståelse och stöd för strävandena att tillgodose yrkesarbetande föräldrars särskilda behov med avseende på tjänster och anordningar för barn-tillsyn.

IV. Inträde och återinträde på arbetsmarknaden

7. Vederbörande myndigheter böra vidtaga alla i 1964 års konvention och rekommendation angående sysselsättningspolitik angivna åtgärder för att göra det möjligt för kvinnor med familjeplikter att bli eller förbli införlivade med eller att återinträda på arbetsmarknaden.

8. I syfte att göra det möjligt för kvinnor med familjeplikter att bli införlivade med arbetsmarknaden på samma villkor som andra arbetstagare eller i syfte att underlätta deras inträde på arbetsmarknaden eller deras återinträde efter en relativt lång tids frånvaro, böra vederbörande myndigheter i samverkan med berörda offentliga och enskilda organisationer, särskilt arbetsgivarnas och arbetstagarnas sammanslutningar, vidtaga alla åtgärder som under beaktande av i varje enskilt

(a) to ensure the provision for girls of general education, vocational guidance and vocational training free from any form of discrimination on the ground of sex;

(b) to encourage girls to obtain a sound vocational preparation as a basis for their future work lives; and

(c) to convince parents and educators of the need to give girls a sound vocational preparation.

9. (1) The competent authorities should, in co-operation with the public and private organisations concerned and taking account of national needs and possibilities, provide or help to ensure the provision of the services that may be necessary to facilitate the entry into employment of women who have not yet worked, or the re-entry into employment of women who have been out of the employment market for a comparatively long time, owing, in particular, to family responsibilities.

(2) Such services should be organised within the framework of existing services for all workers or, in default thereof, along lines appropriate to national conditions; they should include adequate counselling, information and placement services and provide adequate vocational training and retraining facilities appropriate to the needs of the women concerned and available without distinction as regards age.

(3) The services and facilities should be kept under review in order to ensure that they are properly adapted to the special needs of

land rådande förhållanden må anses erforderliga

a) för att tillse att unga flickor komma i åtnjutande av allmän undervisning, yrkesvägledning och yrkesutbildning utan någon som helst form av diskriminering grundad på kön;

b) för att uppmuntra unga flickor att skaffa sig en ingående yrkesförberedelse såsom grundval för deras framtida yrkesverksamma liv;

c) för att övertyga föräldrar och lärare om behovet av att ge unga flickor en grundlig yrkesförberedelse.

9. 1) Vederbörande myndigheter böra, i samverkan med berörda offentliga och privata organisationer och under hänsynstagande till föreliggande behov och möjligheter på det nationella planet, antingen själva tillhandahålla eller vara behjälpliga med att trygga tillhandahållandet av de tjänster som kunna vara erforderliga för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden för kvinnor, som huvudsakligen på grund av familjeplikter ännu ej haft förvärvsarbete, eller underlätta återinträdet på arbetsmarknaden för kvinnor som av samma skäl varit frånvarande från arbetsmarknaden under relativt lång tid.

2) Sådana tjänster böra utformas inom ramen för redan existerande tjänster för samtliga arbetstagare eller, om sådana tjänster saknas, enligt metoder lämpade för varje enskilt land; de böra innefatta tillfredsställande rådgivnings-, informations- och arbetsförmedlingsverksamhet samt tillhandahålla tillfredsställande yrkesutbildnings- och omskolningsmöjligheter, avpassade efter vederbörandes behov och tillgängliga utan åtskillnad med avseende på ålder.

3) Sådana tjänster och anordningar böra göras till föremål för regelbunden översyn för att säkerställa att de äro rätt anpassade till

these women workers and to the changing needs and tendencies of economic and technological development.

10. (1) In the case of women who, on account of their family responsibilities arising out of maternity, do not find themselves in a position to return to their employment immediately following exhaustion of the normal period of maternity leave established by law or practice, appropriate measures should be taken to the extent possible to allow them a reasonable further period of leave of absence without relinquishing their employment, all rights resulting from their employment being fully safeguarded.

(2) In case of termination of employment following maternity, the women concerned should be considered for re-employment in accordance with the provisions applicable the Termination of Employment Recommendation, 1963, to workers whose employment has been terminated owing to a reduction of the work force.

V. Miscellaneous Provisions

11. (1) To the extent necessary the public and private organisations concerned, in particular employers' and workers' organisations, should co-operate with the competent authorities and collaborate with each other to take other measures and promote other action to assist women workers to meet their employment and family responsibilities without detriment to their opportunities for employment and promotion.

(2) In this connection attention should be given, as local needs require and possibilities permit, to matters which have particular relevance for women workers with family responsibilities, such as the organisation of public transport,

dessa kvinnliga arbetstagares speciella behov och till den ekonomiska och tekniska utvecklingens växlande behov och tendenser.

10. 1) I fråga om kvinnor, som genom sina familjeplikter till följd av moderskap ej anse sig kunna återinträda i arbete omedelbart efter utgången av den normala ledighet för moderskap som fastställts i lagstiftning eller praxis, böra lämpliga åtgärder vidtagas för att i den utsträckning som är möjlig bevilja dem en rimlig ytterligare ledighet utan att de därigenom förlora sitt arbete samtidigt som de till fullo bevara alla från anställningen härrörande rättigheter.

2) Om anställningsavtal upphör till följd av moderskap, bör vederbörande kvinna ifrågakomma för återanställning i enlighet med de bestämmelser i 1963 års rekommendation angående uppsägning av anställningsavtal, vilka äro tillämpliga på arbetstagare, vilkas anställning upphört på grund av minskning av arbetsstyrkan.

V. Diverse bestämmelser

11. 1) I den mån så erfordras böra vederbörande offentliga och enskilda organisationer, särskilt arbetsgivarnas och arbetstagarnas sammanslutningar, i samverkan med vederbörande myndigheter och i samarbete med varandra vidtaga och främja andra åtgärder för att bistå kvinnliga arbetstagare med att fullgöra sina förpliktelser såväl i yrket som gentemot sin familj utan förfång för deras möjligheter till anställning eller befordran.

2) I detta sammanhang bör, i den utsträckning detta är möjligt och lokala förhållanden så kräva, uppmärksamhet ägnas åt frågor av särskild betydelse för kvinnliga arbetstagare med familjeplikter, t. ex. organisationen av den offentliga

the harmonisation of working hours and hours of schools and child-care services or facilities, and the provision at low cost of the facilities required to simplify and lighten household tasks.

12. Particular efforts should be made to develop home-aid services operating under public authority or supervision and providing women workers with family responsibilities, in the event of family need, with qualified assistance at reasonable charge.

transporttjänsten, samstämmighet mellan arbetstid och skolschema samt tjänster och anordningar för barntillsyn ävensom tillhandahållande till låga kostnader av sådana anordningar som erfordras för att förenkla och underlätta hushållsarbetet.

12. Särskilt bör man eftersträva att utveckla en hemhjälpssverksamhet, som bedrivs och kontrolleras av offentlig myndighet och som vid fall av behov kan erbjuda kvinnliga arbetstagare med familjeplikter kvalificerad hjälp mot rimlig ersättning.